

Nova indústria i nova política industrial

ANTONI SOY

La indústria ha tingut, i té encara, un paper clau en la vertebració de l'economia catalana i en la generació d'efectes multiplicadors que faciliten el desenvolupament de la resta d'activitats i el benestar de la societat. Actualment, i més enllà de la crisi econòmica i financera global, s'està generant un nou model industrial d'àmbit internacional caracteritzat per importants canvis en la naturalesa i la dinàmica dels mercats i en les estratègies de les empreses, per la internacionalització dels processos de producció i la seva repercussió sobre l'organització de les empreses i per la creixent importància dels processos d'innovació.

Introducció

És evident que la indústria ja no és el que era fa uns quants anys, però, afortunadament, han desaparegut aquelles veus que, no fa gaire temps, en pronosticaven la desaparició i la seva substitució per altres sectors. Avui, la indústria ja no és, ni només ni principalment, la indústria manufacturera, la de les grans fàbriques amb xemeneies i treballadors. Actualment, i cada vegada més, també són els ordinadors, els laboratoris i la gent que els fa funcionar. La indústria està plenament integrada amb l'economia de la informació i el coneixement. Hem entrat en un nou model productiu, en una nova indústria en la qual –tal com ho han assenyalat la **Unió Europea (UE)** o l'**Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmic (OCDE)**– s'ha produït una creixent i progressiva integració i interrelació entre les activitats industrials i les activitats de serveis més lligades a la producció (els *producer services industries*). Però, en aquest nou model productiu, que es va consolidant, la indústria continua representant el paper central i més important. Un paper imprescindible perquè les empreses puguin innovar i invertir en R+D+I i també perquè es puguin internacionalitzar.

Darrerament, a Catalunya s'han produït importants iniciatives institucionals per tal

de donar resposta a les necessitats que provoquen aquests canvis de l'entorn en el qual les empreses i les indústries han de desenvolupar les seves activitats: l'Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana 2008-2011, el **Pacte Nacional per a la Recerca i la Innovació (PNRI)** o la **Llei de política industrial**, de 30 de juny de 2009.

Hem entrat en una nova indústria en la qual s'ha produït una creixent i progressiva integració i interrelació entre les activitats industrials i les activitats de serveis lligades a la producció.

La Llei de política industrial pretén, en primer lloc, el reconeixement necessari del paper bàsic i indispensable de la nova indústria per a la nostra economia. Posa de manifest la importància que donem a la política industrial, encara més en temps de crisi com els actuals. Amb aquesta norma, Catalunya se situa com a capdavantera en política industrial i expressa la ferma voluntat de relançar l'activitat industrial per tal que esdevingui el motor de l'economia catalana. Amb la Llei de política industrial ens alineem amb la política industrial europea, expressada, sobretot, en l'**Estratègia de Lisboa** aprovada el 2000 i les seves

revisions posteriors, que posa l'èmfasi en la millora de la productivitat i de la competitivitat. També reconeix els serveis relacionats amb la producció de les empreses com a part integrant de la indústria.

Així doncs, Catalunya té el marc legal per a poder treballar els tres pilars bàsics que demana la política industrial per a convertir-la, com ja hem comentat anteriorment, en el principal motor de l'economia catalana:

- ▶ Una estratègia industrial, que es concretarà en el Pla de política industrial, i que constituirà el pilar fonamental de l'estratègia del Govern per a avançar en la transformació del model industrial català.
- ▶ La participació dels agents socials i econòmics, mitjançant la creació del Consell de Política Industrial de Catalunya, en la definició dels objectius de la política industrial.

Amb la Llei de política industrial, Catalunya se situa com a capdavantera en política industrial i expressa la ferma voluntat de relançar l'activitat industrial per tal que esdevingui el motor de l'economia catalana.

- ▶ La creació dels instruments d'execució d'aquesta política industrial, principalment

l'agència ACCIÓ, com a fusió del Centre d'Innovació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM) i del Consorci de Promoció Comercial de Catalunya (COPCA), sobretot en els camps de la innovació i la internacionalització, i també d'AVANÇSA (Empresa de Promoció i Localització Industrial de Catalunya, SA), per a ajudar a la capitalització de les empreses de sectors estratègics pel país.

De la indústria tradicional a la nova indústria

Catalunya, com la resta del món, fa front a importants reptes globals a llarg termini que afecten la seva economia i les condicions i la manera de competir. La globalització i les seves conseqüències econòmiques i socials, els ràpids i importants canvis tecnològics, els canvis en l'estructura productiva i en els hàbits de consum, l'important creixement de la població de més edat, el canvi climàtic, etc., són els principals canvis als quals ens hem d'enfrontar. A més, ens trobem al mig d'una greu crisi econòmica amb moltes facetes diferents, la més important, sens dubte, des de la dels anys trenta del segle passat.

Aquests canvis globals, que tenen la seva correspondència en l'àmbit local, suposen un nou marc de competència i canvis fonamentals en els

models de negoci de les empreses. En primer lloc, ens trobem en un escenari competitiu global tant en les empreses i els sectors més avançats com en els més tradicionals. En segon lloc, guanyen importància nous actors que controlen totes les fases de la cadena de valor, des de la concepció i el disseny del producte fins a la seva distribució. En tercer lloc, cada vegada té més importància el capital immaterial o intangible, com la marca, els canals de distribució, la R+D, etc... Per acabar, les fronteres entre les indústries manufactureres i els serveis relacionats amb la producció tendeixen a desaparèixer i la seva interrelació i la seva interdependència creixen.

Els nous actors que controlen totes les fases de la cadena de valor, des de la concepció i el disseny del producte fins a la seva distribució, guanyen importància.

La indústria tradicional, la manufacturera, va aparèixer i es va desenvolupar a partir de la Revolució Industrial, inicialment a Anglaterra i en alguns països europeus, a partir del segle XVII o XVIII. Progressivament, la indústria va anar guanyant pes en l'economia enfront de l'agricultura que, simultàniament, es va industrialitzar.

L'aparició i el creixement de la indústria han anat molt lligades als successius descobriments científics, a les seves aplicacions tecnològiques i a la contínua innovació de les empreses. Tal com va explicar Joseph Schumpeter, la destrucció creativa que acompanya els processos innovadors ha tingut un paper crucial en el desenvolupament industrial i el creixement econòmic. Alhora, la capacitat emprenedora i l'esperit empresarial han estat altres elements fonamentals per a la creació de la riquesa de les nacions.

Com van assenyalar Nicholas Kaldor i altres postkeynesians, la indústria es pot considerar el motor del creixement econòmic a les economies contemporànies. Efectivament, la indústria era, i continua essent, el sector capaç de crear més riquesa, de ser més productiu, és a dir, de crear més béns i serveis per unitat de factors productius utilitzats, el més capaç de crear llocs de treball relativament més estables, de tenir un efecte multiplicador i d'arrossegament més gran en relació als altres sectors.

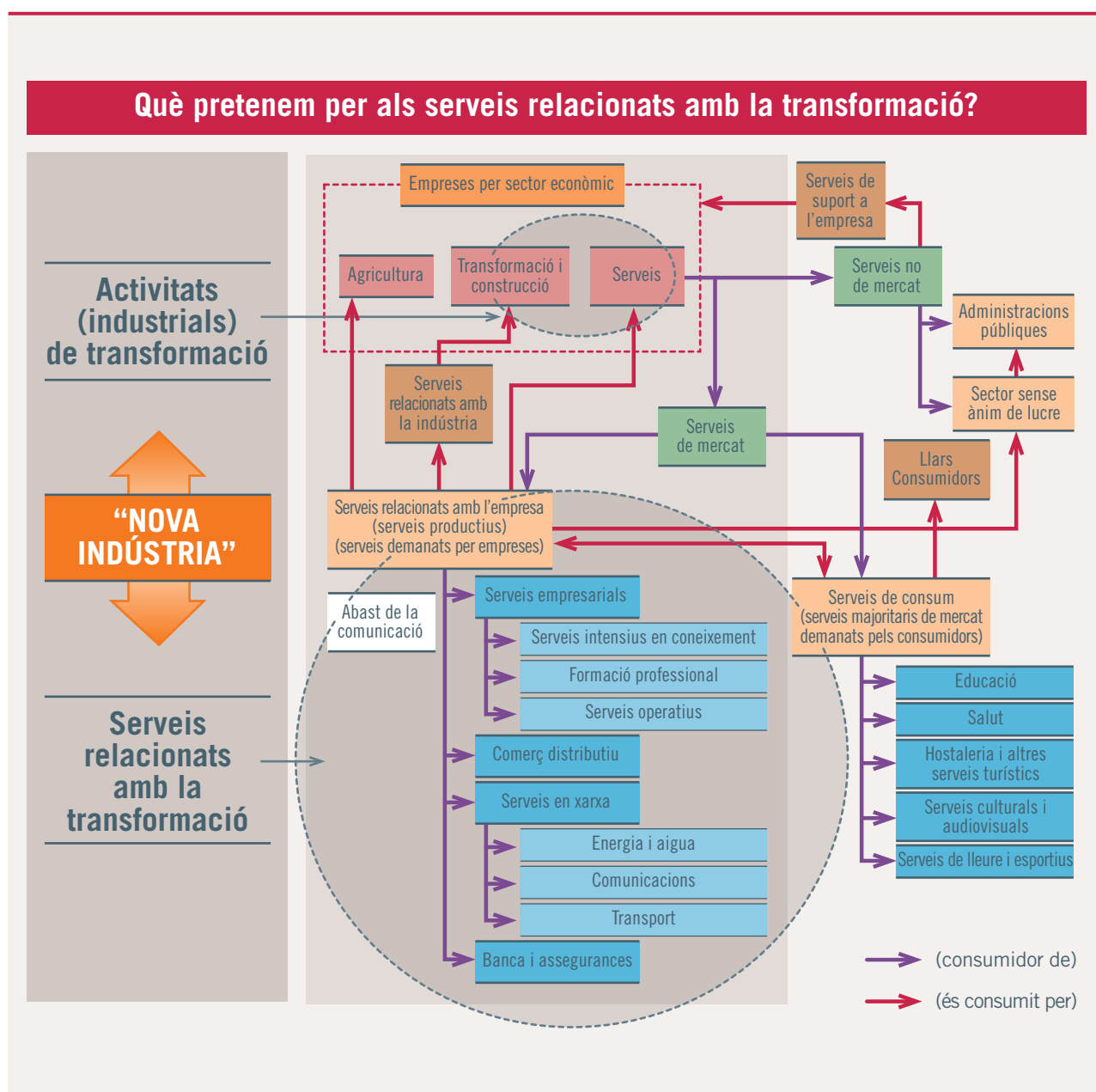
No obstant això, a partir dels anys setanta del segle passat es va començar a parlar de la desindustrialització de les economies més desenvolupades i del pas progressiu, però accelerat, cap a la societat i l'economia dels serveis. És cert que, des d'un punt de vista estadístic, des d'aquell moment als països

desenvolupats els serveis van anar guanyant pes relatiu, mentre que la indústria en començava a perdre. Però l'estadística sempre sol anar per darrere de la realitat. El que

s'estava produint realment era una progressiva externalització de certes activitats des de la indústria cap als serveis per a constituir els anomenats serveis relacionats amb l'em-

presa o amb la producció (*producer services industries*). Aquests serveis mantenen una estreta interrelació i una progressiva integració amb la indústria manufacturera

Gràfic 1. La transformació econòmica i la redefinició del sector industrial

Font: Comissió de les comunitats europees. Comunicació de la comissió al Consell, al Parlament Europeu, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions. La competitivitat dels serveis relacionats amb l'empresa i la seva contribució al bon funcionament de les empreses europees. COM (2003), 747 final. EC. Brussel·les.

–tradicional o no–, de manera que els primers i la segona es necessiten i es fan mútuament imprescindibles per tal que les economies modernes puguin funcionar adequadament.

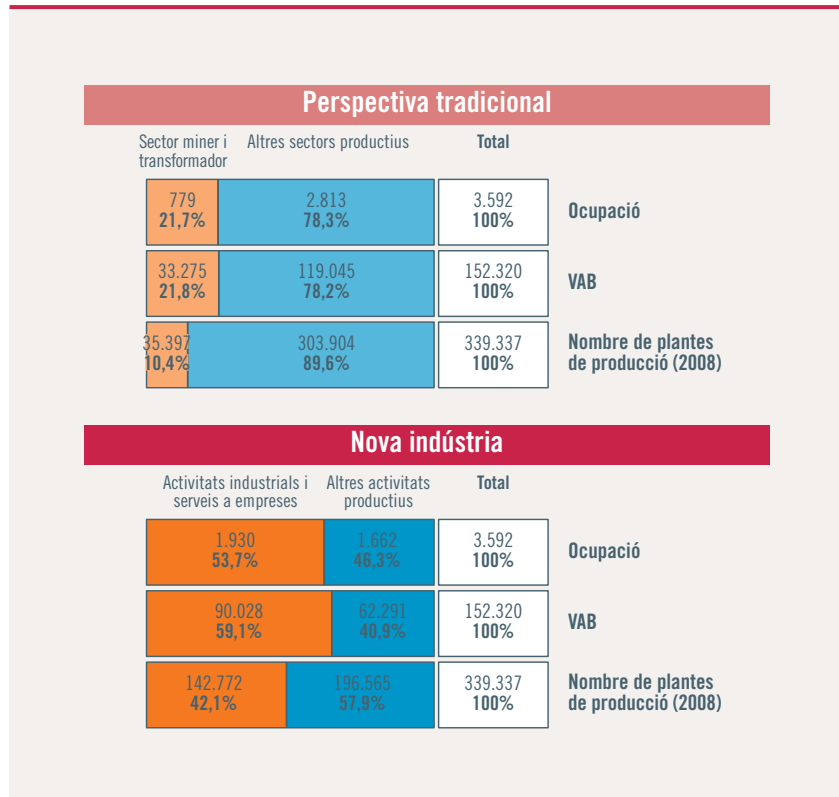
Això significa l'aparició de la nova indústria com el conjunt que formen la indústria manufacturera i els serveis a la producció (*Producer Services*) o serveis relacionats amb les empreses (*Business Related Services*). Així ho va avançar, ja al final del 2003, la Comissió de la Unió Europea en la seva comunicació *La competitivitat de les empreses relacionades amb serveis i la seva contribució al bon funcionament de les empreses europees* (COM, 2003, 747 final de 4 de desembre de 2003). Una nova indústria en la qual les activitats de serveis més relacionades amb la informació, el coneixement, el talent, la creativitat i la innovació tenen un paper molt important.

La nova indústria és el conjunt format per la indústria manufacturera i els serveis a la producció o serveis relacionats amb les empreses.

La nova indústria ha esdevingut el motor del creixement econòmic tant en les economies desenvolupades com en les economies en vies de desenvolupament, de la mateixa manera que la indústria va ser-ho en el seu moment.

Gràfic 2. La indústria des d'una perspectiva estadística tradicional i d'acord amb la nova visió dels sistemes integrats. Catalunya 2005

Ocupació en milers. VAB en milions d'euros i nombre d'empreses i treballadors (valor absolut i % del total)

Font: Baró, E.; Vilafaña, C. La nova indústria: el sector central de l'economia catalana. Col·lecció «Papers d'economia», 26. Barcelona: Observatori de Prospectiva industrial (DIUE), 2009

Tanmateix, la indústria manufacturera tradicional continua tenint un pes relativament important als països més desenvolupats. Així, la mitjana del pes de la indústria manufacturera tradicional en les economies principals de l'OCDE era del 22,6 % el 2005. Catalunya se situaria en la sisena posició amb un 23,3 % (per sobre de la mitjana), entremig de països tan importants des del punt de vista industrial com Alemanya i Suècia.

Actualment, la nova indústria és el pal de paller del teixit productiu de Catalunya. És la primera font de creació d'ocupació i de valor afegit i el motor de l'economia quant a creació d'empreses i d'ocupació. Així, mentre que el 2005 la indústria manufacturera tradicional significava el 21,7 % de l'ocupació, el 21,8 % del valor afegit brut i l'11 % de les empreses, en el 2007 la nova indústria suposava el 53,7 % de l'ocupació, el 59,1 % del valor afegit brut

i el 42,1 % de les empreses. Pel que fa a la creació de noves empreses, i per tant també d'ocupació, el creixement de la nova indústria en el període 2000-2007 s'ha produït, sobretot, en les activitats empresarials més intensives en coneixement (enginyeries, consultories, etc.), en les activitats empresarials operatives i de gestió (neteja, vigilància, etc.) –tots dos tipus d'activitats han tingut un creixement del 58 %– i en les activitats empresarials de distribució i logística, que han crescut un 22 %.

A Catalunya, la nova indústria és força més important que al conjunt de l'Estat espanyol i que a qualsevol altra comunitat autònoma de l'Estat, incloent-hi el País Basc, on la indústria manufacturera tradicional té encara una importància superior que a Catalunya.

En la nova indústria, les activitats de serveis més relacionades amb la informació, el coneixement, el talent, la creativitat i la innovació hi tenen un paper molt important.

Avui dia hi ha una nova indústria transformadora, diversificada, lleugera i flexible, però hem d'aconseguir que sigui més intensiva en coneixement, talent i creativitat. La nova indústria està formada bàsicament per

petites i mitjanes empreses (PIMES) i estructurada en sistemes productius locals, però hem d'aconseguir que sigui més capaç de cooperar mitjançant aliances estratègiques i la consolidació de clústers d'excel·lència amb l'àmbit europeu. La nostra nova indústria ja està molt internacionalitzada, però no tenim empreses globals i hem d'aconseguir que les multinacionals catalanes siguin líders en els seus sectors en l'àmbit europeu i mundial. Tenim una nova indústria amb bon nivell tecnològic comparat amb Espanya, però dèbil en relació amb el món i hem d'arribar a ser tecnològicament competitiu també a nivell mundial. La nova indústria catalana està massa concentrada al voltant de Barcelona, s'ha de reequilibrar a nivell de tot el territori.

Com molt bé va sintetitzar el professor Jordi Nadal, amb la Revolució Industrial, Catalunya es va convertir en la fàbrica d'Espanya. Doncs bé, amb els canvis que s'han produït en el teixit productiu actual, a la nostra època hem d'aspirar que Catalunya es converteixi en el pol de la nova indústria del sud d'Europa i de la Mediterrània.

Tanmateix, estem en una situació de crisi mundial molt profunda, que va començar com una crisi de liquiditat financera i s'ha convertit en una crisi global de solvència financera, que en alguns llocs com Catalunya s'ha duplicat

amb una important bombolla immobiliària. Les crisis financera i immobiliària han acabat afectant molt durament l'economia real i molt especialment la indústria i la nova indústria. En el cas català, en una economia amb una productivitat relativament baixa i davant la impossibilitat d'utilitzar –com s'havia fet en el passat– estratègies com la devaluació competitiva, l'ajustament s'està produint per la via d'una caiguda molt important de l'activitat, en especial la industrial, i d'un increment molt gran del nombre d'aturats.

Hem d'aspirar que Catalunya es converteixi en el pol de la nova indústria del sud d'Europa i de la Mediterrània.

Tots els indicadors de què es disposa en aquest moment –l'Indicador de Clima Industrial (ICI), el Valor Afegit Brut Industrial (VABI), l'Índex de Producció Industrial (IPI); el d'inversió industrial; el d'exportacions i importacions industrials, el d'ocupació industrial mesurat per l'Enquesta de Població Activa (EPA), l'atur registrat o els ocupats a la Seguretat Social– són negatius o fins i tot molt negatius, i això ja dura des de fa uns quants mesos, tot i que comença a haver-hi alguns indicis que es podria haver arribat al punt més baix del cicle industrial.

La política industrial a l'època de la nova indústria

Hem de partir de la base que no hi ha una definició generalment acceptada del que s'entén per política industrial. Tanmateix, existeix una àmplia literatura, especialment en els darrers anys, que fa referència a un conjunt d'àrees molt relacionades amb la indústria com ara la innovació, el progrés tècnic, l'emprenedoria, el creixement econòmic, etc...

La teoria econòmica dominant justifica les actuacions en política industrial per l'existència de certes errades en el funcionament dels mercats.

La teoria econòmica dominant justifica les actuacions en política industrial, com en la resta de les polítiques públiques, per l'existència de certes errades en el funcionament dels mercats. Des d'aquest punt de vista, la política industrial es justifica perquè s'han de donar respostes a les externalitats existents en la R+D o en la creació del coneixement. En una situació de mercats de competència imperfecta, altres actuacions

de política industrial s'argumenten –tot i que també són molt discutides– a partir de la necessitat de donar suport a les empreses estratègiques o a les empreses que estan naixent en un país.

Joseph Schumpeter i els seus seguidors pensen que el creixement econòmic està basat en el desequilibri que sorgeix de la destrucció creativa de la innovació. Els canvis estructurals i el creixement són el resultat de les noves tecnologies i les innovacions que obren les portes a noves oportunitats d'inversió, noves empreses i nous sectors. El coneixement, especialment el que prové de l'experiència i del *learning by doing* ('aprenentatge basat en la pràctica'), i el capital humà altament qualificat i especialitzat són també fonamentals per a la creació de riquesa i el creixement. En aquest cas, les empreses han de ser els actors clau a partir de les seves capacitats intrínseques i de l'existència d'un plantejament estratègic. Per tant, les polítiques industrials han d'actuar sobre la innovació, el progrés tècnic, el coneixement i el capital humà, però molt especialment s'han de dedicar a desenvolupar i enfortir les institucions que han de permetre la rendibilitat de les empreses, la creació de riquesa i el creixement econòmic. En aquesta perspectiva, els clústers es consideren cada vegada més com els determinants de la competitivitat de la indústria i

dels resultats positius de la innovació.

L'Estat espanyol, i també Catalunya en una llarga època, han estat exemple de països en què la política industrial ha estat, com a mínim, secundària.

Mentre en alguns països la política industrial ha tingut sempre una importància fonamental d'acord amb la visió de la indústria o de la nova indústria com a motor del creixement, en d'altres s'ha fet més cas de les teories de la desindustrialització o del pas cap a una societat de serveis i la política industrial pràcticament no ha existit o bé ha tingut un paper molt secundari. Alemanya, França, els països nòrdics, el Japó i els tigres asiàtics, els estats més avançats dels EUA o el País Basc, més a prop nostre, han estat exemples dels primers. En canvi, l'Estat espanyol, juntament amb molts països menys desenvolupats, i també Catalunya en una llarga època, han estat exemple de països en què la política industrial ha estat, com a mínim, secundària.

D'acord amb la visió de la importància bàsica de la nova indústria com a motor de creixement i de l'aspiració que Catalunya esdevingui el pol de la nova indústria del sud d'Europa i de la Mediterrània, crec que avui

la política industrial és un element crucial de la política econòmica.

A mitjà i llarg termini estem parlant d'una política industrial capaç de crear l'entorn més adequat perquè les empreses, que han de ser les protagonistes principals, puguin desenvolupar totes les seves potencialitats i crear riquesa, en el marc més productiu i competitiu possible. Estem parlant d'una política industrial positiva, proactiva, en la qual les administracions públiques actuïn com a facilitadores i donin suport i acompanyin les empreses que ho necessitin. Tot el contrari, doncs, de qualsevol tipus de política intervencionista.

La política industrial ha d'evitar concentrar-se exclusivament en les activitats més avançades tecnològicament i ha de considerar les necessitats d'un ampli espectre d'empreses.

La política industrial s'ha de caracteritzar per ser:

- ▶ No intervencionista: ha de donar suport, facilitar l'activitat i acompanyar les empreses en la seva adaptació al canvi de model industrial (transformació econòmica).
- ▶ Selectiva: mentre els recursos de la política industrial

siguin escassos, cal concentrar-los en pocs projectes amb capacitat d'arrossegament.

- ▶ Alineada: amb les polítiques industrials de la Unió Europea i d'Espanya.

D'altra banda, ha d'evitar concentrar-se exclusivament en les activitats més avançades tecnològicament i ha de considerar les necessitats d'un ampli espectre d'empreses, sectors i clústers, molt especialment en un país amb una estructura industrial tant diversificada com és Catalunya.

La finalitat és, doncs, establir una estratègia per avançar en la transformació del nostre model industrial d'acord amb els canvis que es produeixen en l'àmbit internacional, amb vista a facilitar que Catalunya continuï essent un país en el qual la indústria, la nova indústria, tingui un paper de màxim protagonisme.

Una estratègia que s'ha de concretar en un pla de política industrial, tal com preveu la Llei de política industrial que recentment ha estat aprovada al Parlament de Catalunya (Pla de Política Industrial 2009-2013). Un pla que s'ha de plantejar un conjunt d'objectius quantitatius i els corresponents eixos d'actuació i mesures per aconseguir-los.

Els objectius quantitatius en els propers cinc anys haurien de ser els següents:

- ▶ Aconseguir mantenir (o augmentar) el pes de la nova indústria al voltant del que ja té actualment a Catalunya (54 % de l'ocupació i 60 % del VAB).
- ▶ Incrementar la productivitat de manera important per tal que passi a situar-se per sobre de la mitjana de la Unió Europea dels 15.
- ▶ Augmentar la despesa en R+D+I fins a arribar a situar-se al nivell que preveu el PNRI, és a dir, el 2,45 % del PIB el 2013.
- ▶ Multiplicar per 2,5 el nombre de patents europees per milió d'habitants.
- ▶ Continuar el procés d'obertura a l'exterior amb l'augment de la quota d'exportació mundial i el pes de les nostres multinacionals a l'exterior.

Els eixos estratègics de la nova política industrial, la que ens ha de permetre aconseguir els objectius esmentats anteriorment a partir dels principis i les finalitats que s'han assenyalat, es defineixen en els sis punts següents:

- ▶ La promoció del talent, la creativitat i el coneixement. És a dir, cal promoure un bon sistema educatiu i de formació professional, un bon sistema d'innovació i de recerca, un bon sistema d'atracció de talent, un bon sistema de cooperació i interrelació entre les empreses, les universitats i les infraestructures públiques i privades de R+D.

- ▶ El foment de la internacionalització amb una obertura a l'exterior més gran i la promoció de les multinacionals pròpies.
- ▶ L'estímul de l'emprenedoria i d'una dimensió empresarial òptima per a ser competitiu, que suposa mesures de foment empresarial, de capitalització estratègica i de recerca de finançament adequat per a les empreses i molt especialment les noves.

A curt termini, el més urgent són les mesures per a estimular la demanda i per a facilitar el crèdit necessari per al finançament de les empreses i els consumidors.

- ▶ El progrés de la cooperació i les aliances estratègiques entre empreses en els àmbits de la innovació i el progrés tecnològic, la internacionalització i la capitalització estratègica per tal d'enfortir-se a nivell financer. Simultàniament, i de manera relacionada, s'ha de promoure el desenvolupament de clústers d'excel·lència en l'àmbit europeu i mundial.
- ▶ La simplificació administrativa en tots aquells àmbits que poden fer més competitives i productives les empreses, i molt especialment en els aspectes fiscals, laborals, ambientals, urbanístics i en

els dependents de l'àmbit municipal.

- ▶ La millora de l'entorn logístic i infraestructural de les empreses en els temes de sòl per a activitats econòmiques, infraestructures de mobilitat, energètiques, ambientals, etc...

Ara bé, a curt termini, i tenint en compte la situació de crisi global i molt profunda que estem vivint, les empreses, i les empreses industrials en particular, tenen problemes més urgents. Això no vol dir que no sigui necessari fer tot el que hem dit pensant en el mitjà i el llarg termini i, concretament, en el moment en què es comenci a sortir de la crisi. I tant que sí, és totalment imprescindible començar a treballar-hi i a prendre les mesures pertinents des d'ara mateix per a poder convertir la crisi en una oportunitat de ser més productius i competitiu en el futur. Però ara, a curt termini, cal fer altres coses per a solucionar els problemes més urgents.

En aquests moments, les empreses es troben amb dos grans problemes: la falta de demanda com a conseqüència d'una manca generalitzada de confiança tant dels consumidors com de les empreses i la falta de finançament per a les inversions i per al funcionament quotidià de les empreses a causa de la crisi general de solvència del sistema financer. Conseqüent-

ment, a curt termini, el més urgent són les mesures per a estimular la demanda i per a facilitar el crèdit necessari per al finançament de les empreses i els consumidors.

Algunes reflexions finals: política industrial i innovació

Catalunya ha estat, és i ha de continuar essent un país industrial. A Catalunya, la indústria manufacturera tradicional continua tenint un pes important, com al paísos més desenvolupats de l'OCDE. I si considerem la nova indústria, és a dir, el conjunt de la indústria manufacturera tradicional més els serveis relacionats amb la producció, representa quasi el 60 % de l'ocupació i el PIB i més del 40 % de les empreses del país. És, sens dubte, el pal de paller del teixit productiu català. Catalunya va ser, en el seu moment, la fàbrica d'Espanya, en paraules del professor Jordi Nadal. Ara, per a tenir un país productiu i competitiu, capaç de créixer, de crear riquesa i de millorar la qualitat de vida dels seus ciutadans, l'objectiu ha de ser que Catalunya esdevingui la fàbrica de la nova indústria del sud d'Europa i de la Mediterrània Occidental.

La nostra indústria, la nostra nova indústria, és transformadora, diversificada, lleugera i flexible. Està formada per un important teixit de petites i mitjanes empreses que sovint estan estructurades en sistemes

▲ Un dels eixos estratègics de la nova política industrial ha de ser el foment de la cooperació i de les aliances estratègiques entre les empreses i els clústers d'excel·lència en l'àmbit europeu i mundial.

productius locals. És una indústria oberta a l'exterior i cada cop més internacionalitzada. Tanmateix, cal aconseguir que la nova indústria catalana sigui cada vegada més intensiva en coneixement, talent, creativitat i tecnologia. Cal avançar, també, en la cooperació i les aliances estratègiques entre les empreses i en clústers d'excel·lència en l'àmbit europeu. Manquen empreses globals i multinacionals catalanes que siguin líders en els seus mercats. En alguns sectors falten també grans empreses tractores i un gruix suficient de mitjanes empreses que donin consistència al nostre

teixit productiu, com passa als països i regions més desenvolupats d'Europa i del món. Hem d'augmentar la productivitat dels nostres sectors productius i de la nostra economia i el nivell tecnològic amb relació a l'àmbit europeu i mundial.

Manquen empreses globals i multinacionals catalanes que siguin líders en els seus mercats.

La política industrial és essencial per al desenvolupament adequat i sostenible de la nova

indústria a Catalunya i arreu. La política industrial ha de permetre establir l'estratègia més adequada per a avançar en la transformació del nostre model industrial. Ha de ser una política no intervencionista, selectiva, orientada i alineada amb l'Estratègia de Lisboa de la Unió Europea. La política industrial ha de crear l'entorn més favorable possible per a la productivitat de les empreses, ha de ser positiva, proactiva, facilitadora de l'activitat de les empreses. Ha de permetre mantenir o augmentar el pes de la nova indústria, incrementar la productivitat, dedicar més recursos a la

R+D+I i ha de continuar el procés d'obertura a l'exterior. No obstant això, no es pot centrar exclusivament en les activitats més avançades tecnològicament sinó que ha de considerar les necessitats d'un ampli espectre d'empreses, sectors i clústers de tots els nivells tecnològics. Les línies d'actuació més importants de la política industrial han de ser: innovació, formació i atracció de talent i capital humà; internacionalització i foment de les multinacionals pròpies; estímul de l'emprenedoria; mesures de capitalització estratègica de les empreses; foment de la cooperació i aliances estratègiques entre les empreses i els clústers d'excel·lència en l'àmbit europeu i mundial; millora de l'entorn logístic i infraestructural i simplificació administrativa.

La política industrial ha de crear l'entorn més favorable possible per a la productivitat de les empreses, ha de ser positiva, proactiva, facilitadora de l'activitat de les empreses.

La innovació és una qüestió clau per al desenvolupament adequat i sostenible de la nova indústria. Alhora, però, la nova indústria és una condició necessària per a la innovació, per al desenvolupament i també, almenys en una part molt important, per a la recerca bàsica. Sense nova indústria difícilment hi pot haver innovació, difícilment hi pot haver desenvolupament ni una part relativament important de la recerca bàsica. Per tant, hem

de mantenir i desenvolupar la nova indústria que tenim alhora que fem recerca i innovació. Són les dues cares de la mateixa moneda. Per tant, una política industrial adequada, amb una estratègia clara i uns instruments de participació i execució convenients, és també una condició necessària per a una política d'innovació i recerca i per a una política tecnològica que ens permeti avançar cap a un nou model productiu més eficient, més eficaç, més competitiu i també més equitatiu. Política industrial i política d'innovació i tecnològica són també interdependents, però la política industrial és més àmplia que la política d'innovació i tecnològica. Sense política industrial adequada difícilment hi podrà haver una política d'innovació i tecnològica convenient.

ANTONI SOY

Doctor en Ciències Econòmiques per la UB i Executive Master en Administració Pública per ESADE.

Secretari d'Indústria i Empresa de la Generalitat de Catalunya.

Ha estat alcalde d'Argentona, vicepresident del Consell Comarcal del Maresme, conseller nacional i vicepresident de la Federació de Municipis de Catalunya (FMC), conseller a l'Assemblea General de la Caixa de Catalunya i membre de la Comissió de Control de l'entitat, membre del Consell Assessor de l'Institut Català de Finances en representació del Parlament de Catalunya, president del Consell Assessor Municipal d'ERC i membre de l'Executiva Nacional d'ERC.

Col·labora en diversos mitjans de comunicació i ha publicat diversos llibres.

